

Élet és Világosság

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG LAPJA

2008 / 9

Irány az ís!

olvastam egy óriási hirdetőnyelen, és elképzelttem, amint száz meg száz diák megborzong erre a látványra, és szeretné a nyár utolsó hetét ötvenszeresre nyújtani, hogy amikor ez az időszak letelt, újra elkezdhesse a vakációt.

Fiatalok – elég gyér kivétellel – nem szeretnek tanulni. Talán sokszor végig sem gondolják, miért. Mert muszáj? Mert minden nyűg és bilincs, ami kötelező? Mert az alárendeltség béklyóját a túlzott önbizalom fessegeti? Vagy talán úgy vélik – és sajnos sokszor tapasztalják is -, hogy az exponenciális egyenlet, Cézár és Hannibál meg a periódusos rendszer ismerete nélkül is el lehet boldogulni ebben a világban (néha talán még jobban)?

Azaz helyesbíték. Bizonyos ismeretek igen kívánatosak. Míg a negyvenöt perces tanóra unalmas, ugyanakkor órákig érdekesítő a billentyűk pötyögtetése egy digitális játék pergetése közben. És milyen izgalmas az első szippantás a dohányzás „magasiskolájában”, az első flört a szex „intézményében”, az első pohár, az első adag kábítószer. Igen, ha az órarend az alma materben is ilyen tudományokat kínálna – néhány olyan ártatlan szaktárgy mellett, mint például a futball, a szépségápolás, fogyókúra, divatos öltözés (vagy vetkőzés?), könnyű pénzszerzés -, igen, akkor „irány az ís!”

De miért beszéllek ilyen hosszán a fiatalokról? A felnőttek vajon szívesen tanulnak? Egyesek úgy vélik, nincs már szükségük új ismeretre. Eleget tapasztaltak, torkig vannak mindennel. Reználtak, csalódottak, elfásultak. Mások nem érnek rá. Tapossák annak a malomnak a pedálját, aminek a kereke mindig körben forog, nem hoz semmi újat, sosem halad előre, ők mégis

úgy vélik, hogy csak így telik meg az érvényesülés liszteszsákja. Azoknak sincs tudományra szánható idejük, akik az önmegvalósítás fitnesszsalonjából nem tudnak kimozdulni, mert hiába vizsgálják magukat a tükörben, képük még mindig nem azonos a megálmodott ideállal. Van, aki megvalósulatlan vagy szerte-foszlott álmainak sírkövéhez ragadt, ott hullatja ön maga felett könnyeit. Olyanoknak a száma sem kevés, akik rézgarasos áruk szatócsboltjában olcsó pletykácskák, kritikák, vélt és apró valós sérelmek tasakolásával bíbelődnek s töltik az időt. Elpolitizálnak, elkártyáztatnak.

És milyen siralmas látni felnőtteket, akik második gyerekkorukat: élnek! Nekik nem elég az idő, hogy bepótolják, amit elmulasztottak egykor. Nem tombolhatják ki magukat, most üvöltöznek a stadionban. Talán élményszegény volt a múltjuk, most annál tarkább jelent teremtenek maguknak minden vonatkozásban.

De legjobban azokért vérzik a szívem, akiknek egész zátanyra futott, hajótörött élete oktatás, útbaigazítás után kiált, és nincs aki tanítsa őket.

Micsoda széles skálája az oktanok variációjának!

Kik is vagyunk mi mindahányan.

miközben

az évek szállnak, mint a percek?

Akárkik legyünk, bizonyos kötelező tantárgyból – Is-ten ismeretéből - a végvizsgát nem mellőzhetjük. Döbbenetes lenne a számadáskor, ha vizsgáztatónk olyan tudást kérne számon, aminek a tankönyve egy életen át felvágatlanul hevert a fiókunkban.

Avagy a bölcsesség nem kiált-é, és az értelem nem bocsátja-é ki az ő szavát?

Mert jobb a bölcsesség a drágagyöngyöknél, és semmi gyönyörűségek ehhez egyenlők nem lehetnek.

Hallgassátok a tudományt és legyetek bölcsék, és magatokat el ne vonjátok!

Hagyjátok el a bolondokat, hogy éljetez, járjatok az eszességnek útján.

A bölcsességnek kezdete az Úrnak félelme, és a Szentnek ismerete az eszesség Péld 8,1.11. 33; 9,6.10.

Azért hát azt tanácsolom

„...tanuljad félni az Urat, a te Istenedet minden időben.”

Móz 14,23

NE FELEDD

Haladékot nyert fügefák vagyunk,
s a vincellér vitázik felettünk.

Maholnap eldő, mi végre lettünk:
gyümölcsözünk – vagy kivágattatunk. ITné

Mitől lesz szép az élet?

Középkorú parasztasszony dolgozott egy nyirkos őszi napon a répaföldön. Ködfoszlányokat hajtott a szél a közeli erdő felől. Klemmerné egy pillanatra kiegyenesedett és fájó hátát tapogatta. Sóhajtása elárulta, hogy fogytán az ereje.

- Nem hagyjuk abba, mama? – kérdezte leánya, a tizenkét éves Marion. – Nekem is fáj már a hátam. És a leckémet is meg kell még csinálnom. Ha így kimerülök, alig tudok még gondolkodni is.

- Megértlek, Marion. De még egy órát ki kell tartanunk.

- Micsoda? Még egy teljes órát? – A nővérénél egy évvel fiatalabb Valter dühösen hajította a kezében levő répát a kocsira. – Nem vagyok hajlandó folytatni. Az ujjam már teljesen megmerevedett a hidegtől. És éhes vagyok, mint egy farkas.

- Mihelyt hazamegyünk, kapsz valamit enni - próbálta az anyja lecsendesíteni. – Annyira nem lehetsz éhes. Te kaptad a javarészét az enivalónak, amit magunkkal hoztunk.

- Akkor is éhes vagyok! – szájalt a fiú. – Én most már abbahagyom.

A répaföld túlsó végéről hirtelen keserves, kétszólamú üvöltés hallatszott. Az anya felemelte a fejét.

- Hiszen ez Lóri a két kicsivel. – Valóban, egy leánya közeledett, kétségbeesetten igyekezve két kisebb testvérét a felázott földön maga után vonszolni. A csöppségek minduntalan beragadtak a sárba. Jancsi elvesztette a cipőjét, és most harisnyában caplatott üvöltve a nővére mögött. Erzsike elesett, és tetőtől talpig ragadt a piszoktól. Az ötéves Lóri tanácstalanul társult testvérekéi bömböléséhez.

- Fuss, Marion – szólt a mama -, segíts nekik!

- Majd én megyek! – buzgólkodott Valter. Szívesebben sürgölődött volna a testvérei körül a répaszedés helyett.

- Itt maradsz, és folytatod a munkát – ripakodott rá az anya szigorúan. – Úgysem tudsz mindhárommal elbajlódni.

- Még hogy nem! – dacoskodott a fiú. – Párat jól odaszóznak nekik, az majd segít.

- Éppen ezért itt maradsz!

Marion közben odaért, és már jött is a kis csapattal. Siralmas látványt nyújtottak.

- Nem akartak otthon maradni, mama – zokogta Lóri. – Állandóan nyivákoltak. És apa veszekedett. Hiába adtam nekik egy darab kenyeret, hozzád akartak jönni. Aztán beragadtak a sárba.

- Taknyos mind a kettő – állapította meg Valter mérgesen, hogy rosszkedvét most a kicsikre öntse ki.

- Fogd be a szád! – förmedt rá Marion, és zsebkendő híján kötényével törölte meg a testvéreké orrát.

- Marion, menj velük haza, és főzz nekik egy kását – határozott az anya. – Valterrel nekünk egy darabig még maradnunk kell. Úgy reméltem, hogy ma befejezzük a répaszedést.

A két kicsi azonban újra siránkozni kezdett. - Mámánál maradni! Nem hazamenni!

Marion tehetetlenül nézett az édesanyjára. – Ne maradjak én itt Valterrel? És te hazamehetsz a gyerekekkel.

- Eszem ágába' sincs, hogy veled itt maradjak! - Valter semmivel nem lehetett marasztani. Így aztán negyed óra múlva az egész társaság elindult hazafelé.

- Vigyázzatok, jön a busz! – figyelmeztetett az anya, aki karján cipelte a kis Jancsit.

- Frida néni már megint nem jött – dörmögte Valter bosszús csalódottsággal.

- Mondtam nektek, hogy néhány nővérrel a Bodentóhoz ment. Én beszéltem rá, és annyira örült neki.

- Mikor utoljára itt volt, megígérte, hogy az őszi szünetben visszajön.

- Akkor még nem tudott erről az üdülési lehetőségről. Legyen eszed, Valter, kívánj már egyszer neki valami kellemeset.

Amikor fél óra múlva elérték a tanyát, általános üdvözlőharsant fel. – Mégis itt van! Frida néni megérkezett!

- Pedig nem voltál az autóbuszban – állapította meg Marion. – Annyira figyeltelek.

- Nem akarnátok először köszönni? – kérdezte az újonnan érkezett nevetve. Erre mind a nyakába estek. A kis sáros lurkók is odanyomták ragacsos pofikájukat.

- A kenyeres autóval jöttem – magyarázta Frida néni. – Láttalak titeket a répaföldön, de ti nem vettetek észre. Gondoltam, örülni fogtok, ha készen vár a vacsora, mire agyonfagyva hazaértek. Csak úgy gondolom, a három kicsit először a kádba kell nyomni. Így nem lehet asztalhoz ülni.

- Dehogynem! – jelentette ki Valter magabiztosan

- Véleményem szerint te is alaposan megmosdhatnál – tanácsolta a néni -, különben nem tudom odaadni neked a sárkányt, amit hoztam, míg piszkos a kezed.

- Egy sárkányt? - Valter már csavarta is a vízcsapot, Frida néni meg elvonult a kicsikkel a mosókonyhába.

- Nekünk is hoztál valamit?

- Persze, Lóri, mindenkinek.

Aztán hamarosan mind a nagy asztal körül ültek.

Károly, a családapa rendszerint kedvetlen volt és hallgatag. Betegsége óta még nehezebben viselte a gyerekek elkerülhetetlen nyugtalanságát. Többnyire észre sem vette, hogy felesége agyonfáradva, kimerülten jön az istállóból, a mezőről, a kertből. Az asszonynak ezért alig sikerült férje és a gyerekek között folyamatosan fenntartani a békét, arról nem is beszélve, hogy neki magának is szüksége lett volna itt-ott egy kis nyugalomra.

Ma azonban Klemmer Károly arca is felderült. Nemcsak a gyerekek örültek, ha Frida néni belépett a házba, rövid időre a szülők is fellélegeztek.

Valóban, Anna asszony hűgával mintha fénysugár lopózott volna a házba. Valami kiáradt Fridából, ami

legalább ittlétének napjai alatt könnyebbé tette a terheket, melyek alatt valamennyien sóhajtoztak.

Frida nélinek mindenki számára volt bátorító szava.

– Úgy látom, kicsit jobb színben vagy, mint amikor legutóbb itt jártam – mondta a sógorának. – Ha kíméled magad még egy ideig, talán hamarosan végezhetsz valami könnyebb munkát a gazdaságban.

A sógor arca azonnal elkomorult. – Könnyebb munkát! – ismételte keserűen. – A teher neheze pedig továbbra is Anna vállát nyomja. Nem is tudom, meddig bírja még.

- Hagyd el – csitította a felesége. – Eddig is ment, ezután is menni fog. Valahogy majd csak megbirkózom veled. - A hangja azonban letörtnek tűnt.

- Ne vesztésétek el a kedveteket – szólta Frida nyugodt hangon. – Károly, voltál te már sokkal rosszabb állapotban. Légy bizakodó! Nemrég bocsátottunk el a kórházból egy férfit, akinek szintén szívinfarktusa volt. Ma már a műhelyében végez kisebb munkákat.

Este, amikor a gyerekek már lefeküdtek és Károly is visszavonult, a két lánytestvér leült a kifogyhatatlan varrnivaló mellé. Annának jót tett, hogy szívét kiöntötte a húga elé.

- Halálosan boldogtalannak érzem magam sokszor – panaszkolta. – Mivel állandóan agyonterhelt vagyok, nincs időm a gyerekekkel foglalkozni, de erőm hozzá. Károlyt szintén nem tudom a szükséges türelemmel kezelni. Ezért aztán egyre örömtelenebb az életünk. – Az anya arcán könnyek folytak végig.

Frida bátorítani próbálta őt. – Hidd el, Anna, ha Isten terhet rak ránk, segít azt hordozni is. Ne vállalj többet, mint amennyit el tudsz végezni, és kérj minden reggel új erőt a feladataidhoz. Ne aggódmaskodj a holnap felől. Elég minden napnak a maga baja. Három hétig most itt leszek, és segítek, ahol szükséges.

- Rengeteg a tennivaló. Holnap újra ki kell mennünk a répafieldre. A krumpli egy része is kint van még. Aztán le kell szedni az almát, felásni a kertet...

- Majd szépen sorba, egyiket a másik után. Jó, hogy a gyerekeknek holnap kezdődik az őszi szünet. A két nagy már igazán tud segíteni.

- Valter sokszor olyan akaratos.

- Ne vedd a szívedre. Most van a serdülőkorban. Kevesebbet korhold, inkább dicsérd, amikor igyekeznek.

- Ó, Frida, ha te itt vagy, az egész sokkal könnyebben megy, de mikor mindennel magamra maradok!

- Hagyd abba a sírást, Anna. Ne csak a rosszra nézz, hanem arra is, amiért hálás lehetsz. A szomszédok nem hagytak cserben téged szénakaszaláskor, kukoricatörésnél. Minden megoldódik valahogy. De most mi is feküdjünk le. Holnap is nap lesz, amit friss kedvvel szeretnénk kezdeni, nem úgy látod?

- De jó, hogy jöttél, te mindig fel tudsz bátorítani!

Frida nagyon fáradt volt, mégis sokáig ébren feküdt még a szobában, ahol fiatal lány korában is lakott. Itt nőtt fel, itt élt, míg szülei végre megengedték, hogy valami hivatást válasszon. Mindig ápolónő szeretett

volna lenni. Azonban szükség volt otthon a munkájára. Mikor azonban Anna férjhez ment, és így férfi került a gazdaságba, Frida számára szabad lett az út. Örömet lelte a betegek melletti szolgálatban. Az elmélet némi gondot jelentett neki. Sosem volt kiváló tanuló, de nagy szorgalma hozzásegítette, hogy nem kellett osztályt ismételnie. Ha nem lett volna olyan megértő tanítója, aki többre becsülte Frida jellemét mint tehetségét, aki oly nagy türelemmel bátorította – bizony akkor az iskola inkább terhet jelentett volna a leánynak és nem örömet.

Hasonló volt a helyzet az ápolónőképzőben is. Mindehhez hozzájárult, hogy Fridát pár hetenként migrénes fejfájás kínozta, ami ilyenkor megbénította a gondolkodását és gyengítette az erejét is. A vizsga közeledtével Frida egyre jobban aggódott. Hogy lesz képes megfelelni? A képzés ideje alatt kétszer haza kellett mennie, mert édesanyja haldoklott és kérte őt. Egy év múlva szülte Anna az első gyermekét, majdnem belehalt a szülésbe. Ismét Fridát hívták. Meg kellett szakítania a képzés idejét, és beleállni az otthoni munkába. Mindig csodálkozott, hogy szabad volt újra visszamennie az intézetbe. Csakhogy egyre nehezebben tudta bepótolni az elmulasztott tananyagot. Világos lett előtte, hogy nem tudja letenni a vizsgát. Megpróbált éjszaka órákon át tanulni, de miután teste nem kapta meg a szükséges nyugalmat, súlyosbodtak a fejfőrcsök. Kétségbeesett.

Egy napon hívatta a főnövér. Elkövetkezett, amitől már régen félt. De még mielőtt Magdaléna nővér ezt közölte volna vele, ő maga akart visszalépni a vizsgától.

A főnövér jóságos, anyai érzésű személy volt. - Üljön le, Frida nővér – mondta, és széket kínált. Frida azonban állva maradt. Még az ajka is elfehéredett.

- Főnövér, kérem – kezdte, és a kezét görcsösen összekulcsolta, mintha önmagában kellene támaszt találnia. – Tudom, miért hívatott, és meg szeretném mondani, hogy magam is beláttam: képtelen vagyok letenni a záróvizsgát.

De most le kellett ülnie, mert reszketett a térde.

- Hogy ezt magától belátta – felelte a főnövér -, megkönnyíti a beszélgetésünket. Mivel azonban ismerjük hűséges és lelkiismeretes munkáját, és sokszor tapasztaltuk, mennyire értékeli magát a betegek, a következő javaslatot tennénk: maradjon nálunk mint segédnővér. Igaz, nem lesz lehetősége feljebb emelkedni, mint a többieknek, akik a vizsgát leteszik. Egyes feladatokat, amikhez bizonyos ismeret és előírt képzettség szükséges, nem végezhet el. De mint segédnővér is értékes szolgálatot tehet. Fontolja meg, Frida nővér. Ha viszont nem tud emellett dönteni, akkor sajnálattal arra kell kérnünk ...

- Maradok segédnővérnek – jelentette ki Frida, és megpróbált nyugodt maradni. Könnyeit lenyelve hagyta ott a főnövért. Szobájába érve azonban az ágyra vetette magát. Az álom szertefoszlott.

Most már tíz éve dolgozott a kórházban, ahol annak idején kezdte. Útja nem volt könnyű. Túl kellett tennie magát nővértársai sajnálkozó pillantásain, sőt néha kénytelen volt lenyelni egyesek kaján megjegyzéseit.

- Egy kicsit több igyekezettel le tudtál volna vizsgázni.

- Hogy újra meg újra olyan örült fejfájásod van, arról végül is nem tehetsz. De örökre segédnővértnek maradni ... nem, az nálam nem jöhetne szóba!

- Tulajdonképpen egy szobalány is meg tud élni. És még az is jobb, mint itt lealacsonyodni egy takarítónő színvonalára. Hiszen mint segédnővértnek a legalantasabb munkát kell végezned.

Az osztályos nővér egyszer fültanúja volt egy ilyen beszélgetésnek. Meglehetősen éles hangon szólt közbe: - Többre becsülök egy hűséges és lelkiismeretes segédnővért, mint egy beképzelt vizsgázott személyt, aki munka közben állandóan az órát lesi, hogy mikor jár már le a munkaideje. – A lányok eloldalgattak.

Frida megpróbálta erőszakkal legyűrni elégtelenségének tudatát. Egy napon a főorvos félrevonta őt.

– Frida nővér – mondta -, nincs szükség rá, hogy kisebbségi komplexus gyötörje. Mi nem szeretnénk magát itt nélkülözni. Hadd köszönjem meg személyesen hűséges odaadását! – Frida zavarában és a meglepetéstől egy szót sem tudott szólni. Csak állt tehetetlenül az orvos előtt.

Ilyen és hasonló élmények vonultak el Frida szeme előtt, mikor azon az éjszakán álmatlanul feküdt egykori szobájában. Nem, igazán nem mondott csődöt. Kicsi erejét hűségesen használta, és továbbra is ezt fogja tenni. Mielőtt a szabadságára indult ide, a rokonaihoz, az osztályos nővér komolyan elővette. – Frida nővér, nem örülök, hogy lemondta a Boden-tó melletti üdülést. Nagyon szükséges lett volna, hogy gondoljon egyszer az egészségére. A szabadságát évek óta valamelyik rokonnál tölti, hogy segítsen. Egyszer a húga vár gyereket, és magának kell a háztartást vezetnie, míg ő kórházban van. Aztán sürgősen fontos a segítsége valahol a szénagyűjtésnél. Megint máskor a fivére töri el a lábát, és a sógornőt kell támogatni. Minden évben történik valami, és a helyzet mindig ugyanaz: maga kényszerítve érzi magát, hogy másoknak segítsen.

- De hogy hagyhatnám cserben az enyéimet? - próbált Frida védekezni. – Nincs senki, aki helyettem beugorjon.

- Csak ne nézzen rám ilyen kétségbeesetten – felelte Ella nővér. - Ismétlem: mi nagyon meg vagyunk elégedve magával. Ha nincs itt, a betegek naponta kérdik, hogy mikor jön vissza. Brunner úr, aki súlyos beteg feleségét esténként látogatja, nemrég úgy nyilatkozott, hogy Frida nővér a lelke az osztálynak. Nem volt éppen hízelgő rám nézve, de őszinte szívvel aláírom.

- Ó, Ella nővér, én csak kis segédszemély vagyok.

- Ne mondja, hogy „csak”. Mi ismerjük magát. De vegye komolyan a tanácsomat. Gondoljon egyszer sa-

ját magára is! Nem azt akarom mondani, hogy a szabadságát töltsé úgy, mint a többi nővér, repüljön Teneriffába vagy Mallorcába. Van más üdülési lehetőség hazai viszonylatban is. Volt már például az Északi-tengernél?

- Nem. Majdnem eljutottam a Boden-tóhoz, de a sógorom szívinfarktust kapott, és nem hagyhatom magára a testvéreimet az aratás idején.

- A Feketeerdőt sem ismeri?

- Nem, csak azokat a hegyeket, ahol felnőttem. De mindig olyan szépnek találom őket.

Az osztályos nővér a fejét csóválta. – Magán nem lehet segíteni. Attól félek, túlbecsüli az erejét. Egy napon össze fog roppanni.

Frida nővér sokáig nem tudott elpihenni. A következő nap nagy feladatok megoldását követeli tőle. Mindjárt reggel fel kell keresse a községi előljárót, hogy megtudja, van-e szabad munkaerő, akit igénybe vehetne. Bizonyára tud ajánlani valakit.

Végre elaludt. Még egyáltalán nem érezte kipihentnek magát, amikor viharosan felrántották az ajtaját. Az ikrek rontottak be hálórúhában, mosdatlanul, fésületlenül, és egy pillanat alatt bebújtak mellé két oldalról a takaró alá. Kezükben szorongatták a nagynénitől kapott ajándékot.

– Nézd, Frida néni! A majomka velem aludt az ágyban!

A kis unokahúg a babáját a nagynéni karjára fektette.

- Megengedem, hogy tartsd egy kicsit.

Ki tudott volna haragudni rájuk? Frida magához ölelte mindkettőt, akik megállás nélkül locsogtak. – De ma nekünk is szabad kimenni a mezőre, ugye? Nem akarunk mindig Lórrival itt maradni és várni a mamára.

- Odakint viszont most már hideg van!

- De meg akarjuk mutatni neked azt a nagy tarka madarat, amit tegnap láttunk.

- Biztosan a harkályra gondoltok. Az valóban szép madár. És láttátok már milyen szép tarka ősszel az erdő? Szinte ragyog a sok szín.

Ebben a pillanatban Anna nyitotta ki az ajtót. - Szóval itt vagytok! Azért nem talállak titeket. Hagyhattátok volna Frida nénit még egy kicsit aludni.

- Már rég fenn volt!

- Anya, láttad már, hogy az erdő egészen tarka?

- Az erdő? – Az asszony arcán ismét elkínzott vonás jelent meg. – Nem, arra eddig nem értem rá.

Frida gyors mozdulattal felült. – Ma szép idő lesz, Anna. Nézz csak fel az égre. Ragyogóan süt a nap. Legyünk jó reménységgel!

- Jó reggelt, Frida! – Anna észbekapott, hiszen még nem is köszönt. - Annyira örülök, hogy itt vagy. Hasonlóképpen nyilatkozott Károly is, rögtön, miután felébredt.

- Úgy látszik, ide gyűlt a fél család. – Marion nyitott be az ajtón, és mögötte megjelent Valter.

- De jó, hogy a mienk vagy, Frida néni! Anya ilyenkor mindig örül.

Frida kérlelő pillantást vetett a nővére. Próbáld meg, a gyermekeid érdekében, hogy ne mindig a sötétet, a nehezet lásd! Túl azon, amit értük magadra vállalsz, szükségük van egy kis örömrre is!

- Most azonban kifelé innen, hogy felkelhessek, megmosakodhassam és felöltözhessek.

- Lesz karácsonykor is szabadságod? – akarta még Valter sürgősen tudni.

- Csak pár nap.

- De akkor jössz megint?

- Nem lehet, Valter. Nézd, Adolf bácsi néhány héttel ezelőtt meghalt. A felesége most teljesen egyedül van. Először fog a férje nélkül karácsonyt ünnepelni. Gyenge is, alig tud kilépni a házból. Úgy gondolom, pár napra hozzá megyek. Aztán a betegek az osztályon! Akiket nem tudunk hazaengedni, azok az ünnepek alatt mindig nagyon szomorúak. Elhatároztam, hogy az egyik szabadnapomat különösen nekik szánom.

- Nélküled nem lesz igazi karácsonyunk, Frida néni. Nem tudnál legalább az egyik ünnepnapra hozzánk jönni?

- Alig hiszem, Valter. Viszont úgy gondolom, te meg Marion már elég nagyok vagytok, tehetek valamit azért, hogy igazi karácsony legyen nálatok. Anya helyzete elég nehéz, felőrli erejét a munka, mióta apátok beteg. Talán ma este találunk egy kis időt, és megtanácskozunk, mit tehetnétek, hogy ne szomorú, hanem igazán boldog karácsonyotok legyen. Csomagot persze küldök nektek, mint minden évben. Már ki is gondoltam mindnyájatok számára valami szépet.

- Árukl el nekem, Frida néni! Nem fogom a többieknek kifecsegni.

- Eszembe se' jut, Valter! Csak várj türelmesen. Most pedig tűnj el végre, különben elkéssel az iskolából, én meg kénytelen leszek reggeli nélkül indulni a mezőre. Egyébként ma kezdődik az őszi szünet. Anya és én várunk téged a répaszedéshez.

- Először az új sárkányomat szeretném felereszteni.

- Kár, pedig komolyan számítottam a segítségedre, és munka után ki akartam menni veled a tarlóra sárkányt eregetni.

- Rendben, számolhatsz velem, Frida néni. Ha vége a tanításnak, jövök répát szedni.

Már majdnem behúzta maga mögött az ajtót, aztán Valter még egyszer bedugta a fejét. – Frida néni, úgy örülök, hogy jöttél. Veled még a répaszedés is élvezet.

E. D.

GUNDULA

Mindenki le akarta beszélni: a szülők, a rokonok, a barátok. Mert persze nem maradt titokban, hogy Pataki gazda szemet vetett a szőke Gundelre.

- Leopoldra igazán nem mondhat rosszat senki - hajtogatták a szülők. – Szorgalmas, pontos, nem iszik, nem dohányzik, rendben tartja a gazdaságot. De ott van a béna anyja! Ilyen terhet egyetlen lány sem vállal. Hiába állítja, hogy a te dolgod csak a háztartás lesz, a konyha, az aprójszág, a ház mögötti kiskert. Az istál-

lót, a földeket ellátja ő egyedül az idős nagybátyjával, aki szintén ott él a tanyán. Meg a nagynéni a szomszéd házban. De róla mindenki tudja, milyen gonosz szájú némbor és hogy egzecírozta a férjét. Ne felejtse el, a házassággal a családot is vállalja az ember! Nem, Gundel, ved ki a fejedből, ebből nem lesz semmi.

A húszéves lány nem felelt azonnal. Amit a szülők jó szándékú aggodással elsoroltak, azt ő rég felmérte. Néhány álmatlan éjszakán birkózott a jövő riasztó gondjaival ... csak hogy ...

- Mondj már valamit – sürgette az apa türelmetlenül. Tudta, hogy az ő kemény „abból nem lesz semmi” kijelentése nem jelenti a végső döntést legifjabb gyermeke számára. Gundel csendes, tartózkodó természete ellenére mindig tudta, mit akar. Legtöbbször aztán keresztül is vitte, aminek a helyességéről meg volt győződve.

- Felelj hát apának! – Az anya szorongva nézett hol a lányára, hol a férjére.

- Feleljek? – ismételte a lány. - Hiszen nem is kérdeztél. Ti egyszerűen eldöntitek a sorsomat.

- De hát be kell látnod, hogy igazunk van. Ha férjhez mennél Leopoldhoz, felelőtlenül olyan terhet vennél magadra, ami nem ilyen fiatalnak való. Később majd sóhajtoznál, nyöghetnél miatta. Tiszta örülség ezt nem bekalkulálni.

- Ami a fiatalságomat illeti – felelte a lány, miután egy darabig úgy állt ott, mintha befelé figyelne -, ez az állapot évről évre változik. Nem maradok örökké húszéves, és nyilván belenőhetnek a feladataimba. A teherrel kapcsolatban pedig – itt egy kicsit elpirult, mert nem volt szokás a családban, hogy a legbelső gondolatokat hangosan megtárgyalják – nem éppen arról prédikált a lelkészünk múlt vasárnap, hogy Isten terhet rak ránk, de segít azt hordani is?

Gundel ezzel elhagyta a szobát.

- Inkább engedted volna meg neki annak idején, hogy diakonissza legyen – vetette az asszony a férje szemére -, de azt is ellenezted.

- Ugyan, az csak meggondolatlan fellángolás volt, mert rajongott a fiatal diakonisszáért, aki az anyaházból idekerült, és a fél fiatalságot elbolondította. Néhány fickó bele is habarodott, mert meg kell hagyni, tényleg csinos kis teremtes volt, a lányok meg egyszerre mind szentek akartak lenni. Nem egyedül Gundelnek támadt az az ostoba, nevetséges ötlete, hogy ápolónő legyen, méghozzá mint diakonissza.

- A mi lányunknál nem volt ez nevetséges ötlet. Magad is jól tudod, hogy mindig vonzódott a betegekhez, öregekhez, tehetetlen gyerekekhez. Meggyőződhetél róla, hogyan gondoskodott még beteg állatokról is. Emlékszel rá, mit csinált a kismalaccal, aminek a fülét a kutyánk véresre kiharapta? Bevitte titokban a hálószobájába, szalmával bélelt ládikóba tette, és ott ápolta. Ugyanezt tette a macskával, amit elütött az autó. És milyen keservesen sírt, amikor az állat mégis elpusztult!

- Hagyd el, ezek csak amolyan gyerekes ügyek voltak. Most azonban fejébe vette, hogy a Pataki-tanyára költözik, feleségül megy Leopoldhoz, és elvállalja a béna ápolását. Nekem nincs kifogásom azok ellen, de a legfiatalabb gyereketem nem fogom nekik adni. Azzal más terveim vannak.

- Terveid! – hördült fel az asszony. – Persze, te minden gyerekeddel tervezel valamit, anélkül hogy megkérdeznéd, mit szólnak hozzá. Talán ez az oka, hogy a két fiú, András meg Kari idegenbe mentek. És ha a legidősebbet továbbra is úgy dirigálsz, mintha a cseléded lenne, akkor nem vagyok biztos benne, nem fogja-e bedobni a törülközőt, mint a két másik, és nem mond le inkább arról, hogy a gazdaságot itt átvegye.

- De most már hagyd abba a vészjósló huhogást, te vén bagoly. Eddig még mindig tudtam, mi a tennivaló.

- Ami Gundelt illeti, ő is tudja. Ebben hozzád hasonlít.

És Gundel valóban férjhez ment Pataki gazdához. – Nekem a magam útját kell járnom – mondta a szülőknek ha nem is dacból, mégis határozottan, amit persze komoly töprengés és mérlegelés előzött meg.

- Mi az, hogy a magad útját? – fortyant fel az apa, megpróbálva még egyszer érvényre juttatni a tekintélyét.

A lány most sem felelt azonnal. – Úgy vélem – mondta aztán nyugodtan -, biztos vagyok afelől, hogy számomra ez az Isten által mutatott út.

Gazdasszony lett a faluvégi tiszta házban, ott a patakon túl, mely generációk óta a maga kijelölt medrében folydogált, és záporok idején meg hóolvadáskor néha szilaj folyóvá duzzadt.

- Régóta figyeltelek – vallotta egy napon Leopold. – Akkor tűntél fel nekem, amikor az öreg embert, aki mint menekült került a falunkba, és akit a többiek mindig idegenként, különként kezeltek, te olyan figyelmesen átvezetted az úton. Láttam, hogy bántál a gyerekekkel. És akkor támadt az a gondolatom, hogy talán merhetlek téged a házukba hozni, ahol ugyan édesanyám toloszékhez van kötve. De aztán megint bizonytalan lettem, mert hát tíz évvel idősebb vagyok nálad.

- Tulajdonképpen mért nem nősültél meg korábban, Leo?

- Pontosan ezért, mert nem tudtam elképzelni, hogy akad ma még leány, aki ilyen áldozatot vállal. Ez ugyanis áldozat, Gundel, nap mint nap rendelkezésére állni egy tehetetlen embernek, amilyen az anyám. Hiszen tudod, hogy szinte egyáltalán nem lehet magára hagyni, s ezért nagyon a házhoz vagyunk kötve. A szerencsétlenség óta, amely miatt deréktól lefelé megbénult, alig mertem a szomszéd faluba átmenni, elutazni meg egyáltalán nem. Igen, ez bizony áldozat. De soha nem felejttem el, mit mondtál, amikor először beszéltem erről veled: 'Ha szeretünk valakit, tudunk érte áldozatot is hozni.'

Gundel nevetett. – Tudtad te, hogy az a szeretet, amit említettem, kinek szól, neked vagy az édesanyádnak?

- Nem, azt nem tudtam.

- Igazán sokáig tartott, mire egyszer kimondtad, hogy szeretsz.

- Ugyan már, az ilyesmit csak érzi az ember!

- De egy leány azt hallani is szeretné. Azonban most már a feleséged vagyok. Hogy nem lesz könnyű dolgom, azt tudtam. Mivel azonban szívből szerettelek, ezért döntöttem úgy, hogy a terhet is vállalom. Hiszen tudod, mi van megírva: 'A szeretet mindent elfedez, mindent eltűr, a szeretet soha el nem fogy.' Azt is végiggondoltam, hogy a béna asszony az, aki világra hozott téged, a számomra legdrágább embert, s aki apád halála után úgy vezette a gazdaságot, mint egy férfi, hogy megtartsa az örökséget. Végül is mindezt irántad való szeretetből tette. És mikor felmászott a magas almafára, hogy a gyümölcsöt leszedje, nem félt a veszélytől, aztán onnan leesve lett nyomorék. Ezért számomra nem volt probléma, Leo, hogy a feleséged legyek, mert tudtam, hogy csak olyan asszonyra van szükséged, aki édesanyádat is szíven viseli.

A szófukar gazda most átölelte a feleségét, és kimondta, amire Gundel oly sokáig hiába várt: - Nagyon szeretlek.

Amikor a fiatalasszony később a faluban tologatta az anyósát, vagy vasárnap toloszékben a templomba vitte, a helybeliek különbözőképpen nyilatkoztak.

- Hogy lehet valaki ennyire ostoba, férjhez menni egy emberhez, akivel ekkora terhet vesz magára, mint ez az anyós? Létezik ma még ilyesmi? Mire való az elfekvő meg az öregotthon, ha nem az ilyen teljesen tehetetlenek számára, akik már semmire sem jók?

Akad más vélemény is. – Le a kalappal Gundel előtt! Ennek helyén van a szíve. Hova jutnánk, ha nem lennénk készek öreg, tehetetlen szeretteinket gondozni?

És még egy hang: - Vajon az öregasszony nem tett meg mindent azért, hogy a fiának megtartsa a birtokot és biztosítsa a jövőjét? Több mint jogos, hogy a fiatalok most törődjenek vele. Gundel ugyan még nagyon fiatal az ilyen feladatra, de jó helyen hordja a szívét.

Leopold és az ő Gundulája nem nagyon törődnek a falusi szóbeszéddel. Mennek a maguk útján, s közben nincs olyan érzésük, hogy a béna mama gondozásával valami rendkívülit tesznek. És habár nem könnyű a mindennapok terhe, boldog közösségben élnek.

Igen, ilyesmi még ma is létezik. Nem kell-e éppen azért beszélni róla, mivel úgy tűnik, hogy az önzetlen lelkek lassan kihálnak?

E. D.

MANNA

Pusztába visz az út,
sok Ige kell az útban;
de minden napra jut,
és minden napra új van

Füle Lajos

MÉG EGY PERC ISTEN JELENLÉTÉBEN

Szeptember 1. hétfő

Ef 4,17-32

„...felöltöztétek amaz új embert...” /24/

Különös, hogy Pál az ember átalakulását, megújulását nem elvont, misztikus kifejezésekkel, hanem egészen hétköznapi példával szemlélteti. Nem a ruha teszi az embert, mégis, aki igényes, gondot fordít a külsejére a világ előtt, de akár otthonában is. Természetesen munkával jár és időt vesz igénybe az öltözködés, de megéri. Új életed minden napját kezd lelki „ruhatárad” gondos áttekintésével, és légy mindig „alkalomhoz illő” megjelenésű.

Szeptember 2. kedd

Ef 5,1-21

„Legyetek...követői az Istennek...” /1/

Nem az a célunk, hogy a szinte megfogalmazhatatlan isteni valóság hitére elsegítsük az embereket. Az apostol nyomdokán haladva arra bátorítunk, hogy Isten létének pusztá elhívésén túl törekedjenek az ő hűségére követésére. Mindenképpen meghatározó, hogy a cél elérése érdekében milyen minta lebeg a szem előtt. Alkalmilag lehetnek emberi példaképek, de közülük is kiemelkedik az ember Krisztus, aki lefordította földi nyelvünkre, mit is jelent Istenhez igazodni, neki tetszeni. Kövessük hát a legkiválóbb példát!

Szeptember 3. szerda

Ef 5,22-33

„...az ő testének tagjai vagyunk, az ő testéből és az ő csontjaiból valók.” /30/

Ebben a szakaszban Pál a házastársak egymásra utaltságát a Krisztussal való élő közösség képével szemlélteti. Ahogy a férj és feleség közös életet él, betelve a másikkal és mindent odaadva szerelmének, függve a másiktól és keresve akaratát, úgy vagyunk közösségben az Úrral. Az ő hűsége, szeretete és odaadása pedig megújítja egymással való kapcsolatunkat. Különös és megragadó gondolat, hogy valóban egy test vagyunk az élő Jézus Krisztussal.

Szeptember 4. csütörtök

Ef 6,1-10

„...legyetek erősek az Úrban...” /10/

A gyermekek, szülők, alkalmazottak és munkaadók számára készült a mai szakaszunkban található gyakorlati intellem. Arról szól, hogy ki-ki abban a függőségi viszonyban, amit számára az élet kialakított, legyen tisztességes és istenfélő. Mintha a 10. versben található zárógondolat arra intene, hogy aki meghatározó emberi kapcsolataiban öntörvényű, az nem lehet hitben erős. Vagyis az Úrtól nyert erő segít rendben tartani emberi viszonyainkat is, és hozzájárul az életközösség működőképességéhez.

Szeptember 5. péntek

Ef 6,11-17

„...vegyétek föl Istennek minden fegyverét...” /13/

A Biblia szerint is boldogok (vagy áldottak), akik békét teremtenek (Mt 5,9), de mai Igénk, ami szintén Isten szava, a keskeny út küzdelmeire és veszélyeire hív-

ja fel a figyelmünket. Úgy tűnik, az isteni béke földi viszonyok között csak az üdvkorszakban valósul meg teljesen. Addig csupán fegyverszüneti időszakok szakítják meg az állandó háborúskodást. Az ellenség nem teszi le a fegyvert, szándéka véglegesen életellenes, mi pedig sebezhetőek vagyunk. Szerencsére adottak a védekezés eszközei, amelyek sok ponton óvják a figyelmes és óvatos küzdőt. Az igazlelkűség öve, az igazság mellvértje, a békesség evangéliumának saruja, a hit pajzsa, az üdvösség sisakja és a Lélek kardja elengedhetetlen azok számára, akik a nagy, végső békességet győzelmesen el akarják érni.

Szeptember 6. szombat

Ef 6,18-24

„...imádsággal és könyörgéssel imádkozván...én érettem is...” /18-19/

Az igehirdető, a gyülekezet elöljárója nem lehet kritikánk tárgya, akin mindent számon kérhetünk, s akitől önző módon mindent elvárunk. De nem is magányos harcos, aki mindannyiunktól függetlenül vívja (első-sorban nem önmagáért, hanem értünk) a szent ügy harcát. Pál személye kivételes az egyháztörténelemben, hatása egyedi. Mégis úgy érzi: a testvérek buzgó imádsága nélkül képtelen elérni az Úr által kitűzött célokat vagy egyszerűen csak megtalálni az evangélium titkait felfedő, átütő erejű szót.

Szeptember 7. vasárnap

Fil 1,1-11

„...Aki elkezdte bennetek a jó dolgot, elvégezi a Krisztus Jézusnak napjáig.../6/

„A Krisztus Jézusnak napja” az emberi történetet lezáró, végső elszámolás alkalmá. Aki elkezdte a „jó dolgot”, ugyancsak maga az Úr, ő nyitott számunkra ablakot és kaput az üdvösség világosságára. Sokszor csüggedünk, gyakori kísértésünk, hogy elfogy az erőnk, és elvérzünk menet közben. De ha a kezdet a Megváltótól származik, a folytatásban is döntő szerepet játszik ő, s ha elveszni nem hagyott, nem enged elbukni sem. *Addig a napig* mindenképpen megtart, és győzelmessé teszi földi utadat.

Szeptember 8. hétfő

Fil 1,12-18

„...az én dolgaim inkább előmenetelére lettek az evangéliumnak.” /12/

Pál fogságból írja ezt a levelet. Nem titkolja, hogy vannak a szolgálatban vetélytársai, akiknek a szándéka nem mindig tiszta, s akik egyáltalán nem bánják, hogy a nagy misszionárius félreállított. Örökre példaértékű, ahogy az apostol a korai keresztény egyháznak erről a különös jelenségéről beszél: a közösség még fél évszázada sem létezik, és máris belső viszályok, személyi ellentétek, egymással való versengés gyengítik az egységet. Az Úr elhívott követe azonban még a testesen emberi indíttatású és hátterű igehirdetést is támogatja abban a reményben, hogy Isten Szent Lelke azon keresztül is elérhet egyeseket.

Szeptember 9. kedd

Fil 1,19-30

„...ebben bízva tudom, hogy megmaradok...” /25/
Pál a fogságban sem fél a haláltól. Nem titkolja, hogy egyenesen kívánná a testből való szabadulást az Úrral való közösség érdekében. De azt is tudja, hogy szükség van még a szolgálatára testvérei között. Nem a szerencsésében bízik tehát, nem könyörög az életéért, nem kapaszkodik abba foggal-körömmel. Az életben maradás esélyeit kizárólag azért tartja biztatónak, mert látja a még rá bízott feladatokat. Nem azért kell könyörögnöd, hogy az Úr mindenáron megnyújtsa az életedet, hanem hogy addig tartson itt, amíg a megbízatásodat teljesíted.

Szeptember 10. szerda

Fil 2,1-11

„...az az indulat legyen bennetek, amely volt a Krisztus Jézusban is...” /5/

A pogányság sötét útvesztőjéből jövő ember számára a zsidó Jézus világítja meg az Istenhez vezető utat, s ezt Pál az újonnan alakuló eurázsiai gyülekezetek felé következetesen képviseli. Mai Igénkben az Úr önzetlensége a legfontosabb üzenet. Ő soha nem élt vissza kivételes helyzetével, adottságaival és lehetőségeivel, hanem mindent alárendelt isteni küldetésének a világ üdvössége érdekében. Ez volt megdicsőíttetésének előzménye és alapja is. Aki tehát dicsőséget keres az örökkévaló Isten színe előtt, az kövesse minden vonatkozásban az élő mintát, „amely volt a Krisztus Jézusban”.

Szeptember 11. csütörtök

Fil 2,12-18

„...fényletek, mint csillagok e világon.” /15/

Egészen biztos, hogy a csillagok fényét kizárólag sötét környezetben tapasztalhatjuk meg. Azt is tudjuk: az Úr tájékozódás, ünnep és emlékeztetés céljából tette lehetővé, hogy ezeknek az égitesteknek afényében gyönyörködjünk. Mára közismert, hogy azok a csillagok is betöltik ezt a szerepet, amelyek fizikai valóságukban már nem részei az anyagi világnak. Ilyen mennyei ékességül rendelte Isten az ő gyermekeit, akár a jelenlévőket, akár a régi korok hithőseit. Az „égbolt” hatalmas, korlátlanul elférnek rajta újabb „égitestek”. Vajon feltűnsz-e te is meghatározó fénypontként a mai kor sötét egén?

Szeptember 12. péntek

Fil 2,19-30

„...az ilyeneket megbecsüljétek...” /29/

Az apostol azzal mutat példát az önzetlenségre, hogy legkiválóbb munkatársait, Timóteust és Epafróditust elküldi haza, Filippibe a gyülekezet vigasztalására. Figyelmezteti a testvéreket a feléjük való megkülönböztetett tiszteletadásra. Ők ugyanis olyan emberek, akik természetesen vállaltak életveszélyes kockázatot a szolgálatért és a hit harcában élen járó, sokat támadott testvérükért. Bizony jó, ha mi is kivételes tisztelettel adózunk olyanok felé, akik Isten ügyéért jelen korunkban mindent kockára tettek.

Szeptember 13. szombat

Fil 3,1-14

„Nem mondom, hogy már elértem vagy... tökéletes volnék, hanem igyekezem...” /12/

Talán a Krisztus utáni első században is az volt az egyik nagy ütközési pont hívó vezetők között, hogy egyesek minden tekintetben tökéletességre jutottnak gondolták és hirdették magukat. A közülük való hamis tanítók az általuk helyesnek tartott utat mint kizárólagost hirdették, és nem tudták elfogadni azt az Isten országáért vállalt szabadságot, amit (az önmagával szemben egyébként farizeusi szigorral eljáró) Pál képviselt. Az apostol számára a tökéletesség az Isten országa eléréséért való következetes igyekezetet jelentette. Meggyőződése volt, hogy ez az út járható a nem hívó háttérből érkező nagy többség számára is.

Szeptember 14. vasárnap

Fil 3,15-21

„Legyetek én követőim...” /17/

Akkor is gyűjtötte magának mindenki a követőket, és ez a láz ma sem csillapul Isten népe között. Pál nem tartozik olyanok közé, akiket elbűvöl saját személyük nagysága. Abban viszont nem álszerű, hogy bátorítsa mindazokat, akikhez befolyása elér az általa igaznak és járhatónak talált út vállalására. Önmaga példája mellett név nélkül azokra is hivatkozik, akik hozzá hasonló önzetlenséggel, ugyancsak küzdelmes körülmények között jutottak célba. Kövesd a hiteles mintákat!

Szeptember 15. hétfő

Fil 4,1-9

„...minden...semmi.” /4.5.6.7/

Így a levél vége felé a kedves intelmek között különös értelmet kapnak a fenti szavak. Mindenképpen határozott, végletes kifejezések azt illetően, hogy mi is legyen *mindenkor* és mi is ez a *minden*: tanuljunk meg *mindenkor* még az ilyen Páléhoz hasonló méltatlan körülmények között is az Úrban örvendezni. Legyünk szelídlelkűségünkről ismertek még irigyeink és riválisaink vagy éppenséggel fogvatartóink előtt is. Könyörgeéseinket még a legválságosabb, legszorongatóbb pillanatokban is mindenkor hálaadással tárjuk fel Isten előtt, akinek békessége minden értelmet felülmúl. És mire vonatkozik a semmi? Valóban használható ez a bátorító felhívás az élet kilátástalan időszakában is, hogy semmi felől ne aggódjunk? Se saját sorsunk ne nyugtalanítson, se szeretteinké, ne aggasszon gyülekezteink sorsa, se Isten országának holnapi folytatása és jövője?

Szeptember 16. kedd

Fil 4,10-23

„...kívánom azt a gyümölcsöt, mely sokasodik a ti hasznotokra.” /17/

Pál örömmel és hálás szívvel emlékezik arra, hogy a filippibeliek mindig készek voltak őt személyesen és a munkáját is támogatni. Nem a biztonságérzete miatt örül, hiszen ő sikeresen végigjárta az elégedettség sötét szűkölködés iskoláját. Megtanulta, hogy Krisztusban mindenre van ereje. Azért örül annak, hogy a gyüleke-

zet megtanult adni, mert tudja, hogy ez a készség mindig áldást hoz azok számára, akik élnek vele. Újítsa meg Isten az adás örömeiben. Érezd magadénak közösséged és Isten népének szolgálatát. Adj abból, amid van, és te is áldásban részesülsz.

Szeptember 17. szerda **Kol 1,1-14**

„...amely naptól fogva ezeket hallottuk, nem szűnünk meg érettetek imádkozni...” /9/

Pál leveleinek bevezetése általában hálától túlradó. Szinte rajongó szavakkal köszöni meg Istennek nemcsak kegyelmét, hanem az illetékes gyülekezet iránti jóakarát is. Elképzelem, hogy a korabeli viszonyok közt sok támadásnak kitett kis kezdő közösségeknek milyen nagy bátorítást jelentett az a lelkesedés és buzgó háttérímádság, amivel Pál támogatta őket. Nemcsak kezdő missziói csoportoknak, hanem régi, de olykor megfáradt és megújulásra szoruló XXI. századi gyülekezeteknek is szükségük van erre a naponkénti apostoli könyörgésre. Egyrészt tudod-e, hogy vannak, akik fáradhatatlanul imádkoznak érted és a többi testvérért, másrészt teszed-e te is buzgó szívvel, állhatatosan ugyanezt hívő társaidért?

Szeptember 18. csütörtök **Kol 1,15-23**

„...képe a láthatatlan Istennek minden teremtménynek előtte született.” /15/

Természetesen Jézusról beszél az apostol olyan igazságokat szögezve le, amelyek később az egyházatyák hitvallásainak alaptézisei lettek. Isten - láthatatlan és sok tekintetben kifürkészhetetlen volta miatt - elérhetetlen és felfoghatatlan lenne, ha nem adott volna önmagáról világos kijelentést a teremtésben és a Törvényben, végül pedig az egész együgyű emberiség számára ne jelenítette volna meg magát emberi történetben Jézus Krisztus által. Pál itt ennél is többet mond: azt állítja, hogy akit mi testi mivoltában megismertünk, Ádámnál is előbb formáltatott, vagyis az emberi mintát Isten őröla vette. Ő volt az az ember, aki-ben az egész emberiséget látni akarta, és akinek, akiért és akivel együttműködve az egész látható és láthatatlan világot megalkotta. De mindezeket túl a megfoghatatlan Isten is benne tükröződik számunkra közérthetően.

Szeptember 19. péntek **Kol 1,24-29**

„...mely el volt rejtve ősidők...és nemzetségek óta, most pedig megjelentetett...” /26/

A kolossébelieknek szóló örömhír, ez a bizonyos titok, ami lappangott ősidők óta, azt az üzenetet hordozza, hogy Isten nem csupán egyesek számára üdvözítő menyeei Atya, hanem az egész világ (s ezen belül a pogány többség) reménysége is. Ez a titok régóta nyilvánvaló lett és lelepleződött. Mögöttünk van húsz évszázad a maga tapasztalataival és bukásaival, de az isteni szándék és annak gyakorlati megvalósulása ma is időszerű. Isten szeret! Üdvösségedet akarja.

Szeptember 20. szombat

Kol 2,1-7

„...bölcességnek és ismeretnek minden kincse elrejtve.” /3/

A szeretet megtapasztalásáról, az értelem meggyőződéséről olvasunk itt, amikor az Isten, az Atya és a Krisztus titkát fessegetjük. Vannak, akik másra terelik a gyanútlan kezdő hívő figyelmét, megpróbálva érzelmi vagy közösségi kötődést kialakítani. A bölcesség és az ismeret ellenőrizhető és ellenőrizendő dolgok. Soha ne mondj le arról, hogy értsd és tanulságos felépítésében is lásd Isten ember iránti kiszámítható szeretetét.

Szeptember 21. vasárnap

Kol 2,8-15

„...Őbenne lakozik az istenségnek egész teljessége teljesen...” /9/

Itt is Krisztusról van szó. Nem könnyű ez a tanítás. A kortárs Péter is úgy beszél egy helyütt apostoltársáról, mint akinek leveleiben nehezen érthető dolgok vannak. De számunkra nem felfoghatatlan, amit Pál érthetővé akar tenni: Isten lélek, láthatatlan, tetteit, műveit, szándékát ismerjük, de a mulandó, megfogható világban úgy ad közérthető üzenetet önmagáról mindenki számára, hogy hiteles emberi arcot mutat egyszerű Fiában. Ami a teljességből testileg megvalósítható, az Krisztusban megjelent. Vajon látható-e Krisztus ma itt a földön élő testében, az egyházban is...?

Szeptember 22. hétfő

Kol 2,16-23

„...bölcességnek látszanak...a maga választotta istentiszteletben és alázatoskodásban...” /23/

Bármilyen kellemetlen, de az apostol azokat az istentiszteleti vagy gyakorlati, vallási szokásokat ítéli meg így, amelyek egy-egy közösséget a többitől még ma is megkülönböztetnek. Pál nem azt ellenzi, hogy bűjtöt gyakoroljunk vagy lelki életünket erősítő szokásokat kialakítsunk, de kár lenne ezeket mindenkire nézve kötelezővé tenni, vagy azt képzelni, hogy másokkal szembeni hivalkodó alkalmazásuk a hiúság és hamis önbizalom erősítésén túl egyáltalán valami hasznot hajt. Természetesen az ilyen „kötelező” gyakorlatok mindig is jellemezték Isten sokszínű egyházát, de boldog, aki tisztelni tudja a másik másságát, és felszabadult örömmel megy azon az úton, amely az ő számára a legtöbb segítséget adja. Látszatbölcesség helyett belátást, magaválasztotta istentisztelet helyett Isten országát, alázatoskodás helyett szelídséget és elfogadást!

Szeptember 23. kedd

Kol 3,1-17

„...életek el van rejtve együtt a Krisztussal az Istenben.” /3/

A mondat eleje szerint meghaltunk a bűnnek és a mulandóságnak, de ez korántsem a vég. Múltunkat nem a föld vagy emberi feledékenység rejtja, de azt sem, ami bennünk igazán fontos. Istenben vagyunk elrejtve, az ő életében, az ő semmit nem felejtő gondolatában, az ő örök életet akaró szeretetében és kegyelmében - együtt

a Krisztussal. Istenben való rejtettségünk nem jelenti az e világi sérthetlenséget, de azt igen, hogy soha és semmiben nem vagyunk kiszolgáltatottak.

Szeptember 24. szerda

Kol 3,18-25

„...valamit tesztek, lélekből cselekedjétek, mint az Úrnak és nem embereknek...” /23/

A házastársak, szülők és gyermekek, alkalmazottak és munkaadók egymás iránti korrekt kapcsolatáról beszél ennek a levélnek a végén is az apostol. Szeretné, ha az élet vitás pillanataiban túltekintenénk bárkinek a személyné arra, aki mindannyiunk Ura, és aki földi életünk számára a legmegfelelőbb helyet jelölte ki. Ha valaki a szerepét ott tisztességesen betölti, számíthat az Úr támogatására. Ebből a gondolatból vezethető le emberi kapcsolataink, függőségi viszonyaink rendezettségének kérdése is.

Szeptember 25. csütörtök

Kol 4,1-9

„Bölcsen viseljétek magatokat...” /5/

A jelenvaló világban mindennapjait élő hívőnek szól a mai üzenet. Nem általánosságban kell gyakorolnunk kereszténységünket, hanem a világgal való ütközést is vállalva. Isten Igéje nem bátorít kihívó magatartásra. A cél nem a világ kárhóztatása, hanem a megmentő szeretet megélése. A forró, rajongó, figyelemfelkeltő hívő élet mellett a bölcsesség el ne maradjon...

Szeptember 26. péntek

Kol 4,10-18

„...megállhassatok tökéletesen és teljes meggyőződéssel az Istennek minden akaratjában.” /12/

Üdvözlőket tolmácsol ez a záró szakasz. Epafrásról megtudhatjuk: a kolossébeliekért állhatatosan tusakodik, hogy megállhassanak a hitben teljes meggyőződéssel. Emeljük ki azonban ebből a mondatból „az Istennek minden akaratja” részt, mert ez nemcsak a nekünk tetsző isteni szándékokról, hanem a nem szeretem és mégis szükséges döntésekről is beszél. Mi lesz, ha nem az én akarom teljesül, hanem az övé? Akkor is teljes és megingathatatlan marad a meggyőződésem?

Szeptember 27. szombat

1Thess 1,1-10

„Hálát adunk...mindnyájatokért...szüntelenül emlegetve a ti hitetek munkáját...szeretetek fáradozását...Krisztus felől való reménységeteknek állhatatosságát...” /2-3/

Ha előfordult lényeges beszédtema Pál és társai között, akkor Istennek Krisztusban megjelent titkain kívül az a gyülekezetek helyzete, a testvérek gondja és öröme volt. „Emlegették” a meghatározó történeteket, bizonyágtételeket, és így - habár testben egymástól távol - lélekben egy közösséget alkottak. A történet, a Krisztus gyülekezetének krónikája tovább él, sokszor szájról-szájra, és nem mindig azonos az írott egyháztörténelemmel. De egy-egy gyülekezet vagy hűséges hívő testvér helytállása a legnagyobbakat is bátorítja és ösztönzi (hát még a csüggedőket!). Szóbeszéd tárgya

vagy, hisszük, hogy a mindannyiunkat megerősítő bizonyágtétel miatt emlegetik hitedet, szeretetedet, fáradozásodat, reménységedet!

Szeptember 28. vasárnap

1Thess 2,1-12

„...szívélyesek voltunk tiköztetek, amiként a dajka...” /7/

Néha nem árt emlékeztetni a gyülekezetet, az igehirdetőt jogszerű feladataikra és korlátaikra. Időről-időre tapasztalható, hogy egyesek fellépnek olyan igénnyel is, ami nem elégíthető ki a gyülekezeti közösségen belül. Nem szabad összetévesztenünk családi kapcsolatainkat a lelki közösség kötelékével. Az apostol és munkatársai nem vérszerinti szülei, házastársai, gyermekei a gyülekezet egyéb tagjainak. A kép azonban találó. A dajka sokat adhat és lehet nélkülözhetetlen. Tartsunk rendet tehát, hagyjuk meg a szülőnek azt, amit tőle kér számon az Úr, és támaszkodjunk a dajka szívélyességére, amikor erre van feltétlenül szükségünk.

Szeptember 29. hétfő

1Thess 2,13-20

„...az Istennek általunk hirdetett beszédét nem úgy fogadtátok, mint emberek beszédét...” /13/

Félreértés ne essék, a thessalonikabeliek nem istenítették Pált. Ezt az apostol a leghatározottabban visszautasította volna. Azt viszont megelégedéssel látja, hogy a gyülekezet megértette az emberi szó mögött az isteni szándékot és kijelentést. Az igehirdető igazi öröme nem az, ha dicséretet kap szavaierért, hanem ha hallgatói megértik és követik az Úr akaratát.

Szeptember 30. kedd

1Thess 3,1-13

„...szinte megelevenedünk, ha ti erősek vagytok az Úrban.” /8/

Szabad-e fáradságot éreznie, szabad-e szomorkodnia, szabad-e olykor elcsüggednie az apostolnak? Bizony ő is ember, s mindez vele is megtörténhet. Nemcsak másokat bátorít és ösztönöz, neki is szüksége van arra, hogy megújuljon és az öröm által ismét erőt nyerjen szolgálata végzéséhez. Egyáltalán nem hiba, ha a gyülekezet gondol vezetője öröme, akit nem az villanyoz fel, ha lelki szolgálatát anyagiakkal honorálják, hanem ha láthatja a rábízottak hitbeli fejlődését. - ig -

Te Deum

Sík Sándor

Téged Isten dicsérlek és hálát adok mindenért.

Hogy megvolt mindig a mindennapim, és nem gyűjtöttem másnapra valót, hála legyen.

Hogy mindig jutott két garasom adni, és magamnak nem kellett kéregetnem, hála legyen.

Hogy értenem adatott másokat,
és nem kellett sírnom, hogy megértsenek,
hála legyen.

Hogy a sírókkal sírni jólesett,
és nem nevettem minden nevetővel,
hála legyen.

Hogy megmutattál mindent, ami szép,
és megmutattál mindent, ami rút,
hála legyen.

Hogy boldoggá tett minden, ami szép,
és ami rút, nem tett boldogtalanná,
hála legyen.

Hogy sohasem féltem a szeretettől,
és szerethettem, akik nem szerettek,
hála legyen.

Hogy akik szerettek, szépen szerettek,
és hogy nem kellett nem szépen szeretnem,
hála legyen.

Hogy amim nem volt, nem kívántam,
és sohasem volt elég, aki voltam,
hála legyen.

Hogy ember lehettem akkor is,
mikor az emberek nem akartak emberek lenni,
hála legyen.

Hogy megtarthattam a hitet,
és megfuthattam a kicsik futását,
és futva futhatok az Érkező elé,
s tán nem kell a városba mennem
a lámpásomba olajért,
hála legyen!

Hogy tegnap azt mondhattam: úgy legyen!
és ma is kiálthatom: úgy legyen!
és holnap és holnapután és azután is
akarom énekelni: úgy legyen! –
hála legyen, Uram!
hála legyen!

Bakti Tibor
(1953-2008)

Azon a reggelen (augusztus 9-én) az Útmutató egyik evangéliumi Igéje a Máté 25,21 volt: „*Ura így szól hozzá: Jól van, jó és hű szolgám, kevesen voltak hű, sokra bízlak ezután.*” A feleségem el is tűnődött rajta, milyen különös ez a mai Ige. Azután egy óra múlva felhívott egy kedves barátunk, aki a hejcei énekes táborba igyekezett, hogy itt várakozik a falu alatt már hosszú percek óta, nem tudnék-e másik utat, mert valami szörnyű baleset történt, a mentő helikopter is ott áll az árok mentén. Mondtam, hogy nincs más út Hejcére, és jeges félelem szorította össze a szívemet, hiszen ez a zempléni település nagyon kicsi, az úti for-

galom is ehhez mért, leginkább a mieink közlekednek a vasútállomás, a boltok és a tábor között. Azonnal hívtam egyik fiamat, aki azzal kezdte: „Erősítsd meg a szívedet, a tűzoltók most próbálják meg kiszabadítani Tibort a teljesen összeroncsolódott autójából, amelyben a kisfia is súlyosan megsérült.” Néhány perc múlva visszahívott, hogy közölje a megváltoztathatatlant, Tibort elveszítettük. Mély megrendüléssel tette hozzá, hogy egy órával korábban még a reggeli áhítatot tartotta. Ő volt a tábor lelki gondozásért felelős vezetője. Arról beszélt ezen az utolsó reggelen, hogy a puszta sem a veszedelem helye a hívó ember számára, hiszen ott is együtt van az övével az Úr, aki maga vezet el a célig.

Megrohantak az emlékek. Talán éppen negyed százada, hogy ott, Hejcén, a református templom feletti, üdülővé átalakított volt kántorlakás kertjében – régi evangelizációs táborhelyünkön – az akkori ifjúsági héten én voltam a táborvezető. Tiborral ketten kis két-személyes sátorban laktunk. Amikor egyik nap úgy éjfél körül a nagyjából elcsendesedett sátrak között leballagtam és bebújtam a bejáraton, barátomat ébren találtam. Azt mondta, hogy megérlelődött benne a döntés, át akarja adni egész életét a Megváltó Jézus Krisztusnak. Ünnepeles, megszentelt csend volt, s én, ahogy az apostolok óta kötelességünk és megbízatásunk, hirdettem neki Isten bűnbocsátó kegyelmét. Majd együtt imádkoztunk.

Pedig nem így kezdődött az a nyár. Felhívott Tibor nővére, és arra kért, beszéljek az öccsével, mert ha így folytatja, nem húzhatja sokáig. A mindig kedves, vidám, jó társasági fiatalember az alkohol rabja lett, és valóban súlyos egészségügyi és lelki állapotban volt. Éppen indulóban voltam Drégelyvárra, ahol német fiatalokkal közösen táboroztunk volna, ezért csak röviden beszélgettem Tiborral, s emlékszem, a Római levél 7-8. fejezetét lapoztuk fel, hogy Pál őszintesége felszabadítson bennünket annak belátására: hiába tudjuk mi a jó, és hiába helyeseljük azt, mégsem vagyunk képesek a bűn vastörvényével szemben győzni. Az egyetlen megoldás, ha azok közé tartozhatunk, akiknek „nincsen immár semmi kárhoztatásuk”, mert „a Krisztus Jézusban vannak”. Aztán a Börzsöny hegyei közé mentünk, majd Balatonfüredre, onnan Sándorrétre, és így a nyár vége felé kötöttünk ki Hejcén. Nem igazán folytattunk mély lelki beszélgetéseket, viszont bármelyik táborba kerültünk, a fiatal közösség mindenütt azonnal befogadta Tibort, akiről kiderült, hogy kiválóan főz, s így megkapta sándorréti énekes táborunkban a „Nagy Levin Dij Aranyfakanál Fokozat”-át. Ez is része volt annak a kedves, vidám jelzésnek, hogy a fiatalok közülünk valónak tekintik őt.

Tibor Hejcééről akkor, negyedszázada valóban új emberként ment el. Letette az alkoholt meg a nikotint, és soha többé nem nyúlt hozzá. Isten különös kegyelme-

ként élte meg, hogy ez a döntés nem okozott számára fizikai gyötrelmet, bár mind a két szert szinte gyerekkora óta élvezte. Isten pedig felépítette új életét. Nagyszerű társat talált Nelliben, akivel 23 évet töltöttek együtt, és Isten megajándékozta őket öt csodálatos gyermekkel. A hajdan is kiváló képességekkel rendelkező, sokat olvasott gépkovács szakmunkás elhatározta, hogy leérettségizik, utána pedig meghallva az Úr hívó szavát, beiratkozott a Wesley János Lelkészképző Főiskola teológus-lelkész szakára.

Az ötödik évfolyamban járt, amikor szegedi gyülekezetünkben különösen nehéz helyzet alakult ki. Szükség volt valakire, aki hajlandó a szolgálat terhét hordozni, s Tibor jelentkezett erre a feladatra. Azóta sok küszködéssel, nagy hűséggel és szent komolysággal végezte szolgálatát. Látogatta a betegeket és öregeket, gyámolította a város hajléktalanjait, és sokféle eszközzel próbálta megtalálni az Isten Igéjére szomjazókat. Szolgálatát kezdetén hívogató cédulákat ragasztott ki a város oszlopaira. Valaki azonban feljelentette, és hatósági eljárás indult ellene. Különös szenvedélye lett ekortájt. Miután Hejce mindvégig megmaradt különleges szeretetében kedves tájékozási pontként, s nem múlt el nyár, hogy ne táborozott volna valamelyik hitméllyítő hetünkön a családjával, a falu határában különleges kölelő helyekre bukkant. Gyűjteni kezdte az érdekes darabokat, s lemoshatatlan tintával Igéket írt rájuk. Ezt osztogatta mindenkinek, akivel csak találkozott, kollégáinak, ismerőseinek, hivatalos személyeknek, vagy az utcáról betévedt egyszerű kíváncsiskodóknak. Nagyon sok helyen ott van ma is az asztalon levélnehezékként vagy a szekrényen, komódon különleges dízként Tibor valamelyik furcsa köve. Mind-egyiken egy-egy igevers vallomásként vagy bátorítás gyanánt. Az én asztalomon található szikladarabon a 28. Zsoltár részletei olvashatók: „Az Úr az én erőm, és pajzsom, ő benne bízott szívem és megerősíttettem... az Úr az ő népének ereje... Tartsd meg a te népedet és áldd meg...” Legyen áldott az ő emlékezete is.

Most, hogy ő elhallgatott, kiáltsanak tovább a kövei!
Iványi Gábor

HÍREK, IMATÁRGYAK

Az Úr váratlanul hazahívta szegedi lelkészünket, Bakti Tibort életének 56. évében. Éppen énekes táborunk lelki vezetője volt, amikor augusztus 9-én Hejce és Vilmány között halálos autóbalesetet szenvedett, melyben felesége és kisebbik fia is megsérült.

Temetési szertartása augusztus 30-án, szombaton 11 órakor lesz békásmegyeri templomunkban (Megbékélés Háza). Gyászolja családjá, testi-lelki testvérei, mindazok, akik ismerték és szerették.

Az ötgyermekes család részére adománygyűjtést szervezünk. Pénzadományait a 11708001-20520380 bankszámlaszámon fogadjuk. A közlemény rovatba kérjük beírni: 'Bakti család'. Köszönjük.

Egyházunk meghívására augusztus 12-én fiatalok harmincfős csoportja érkezett kísérővel Magyarországra a terroristák által leginkább támadott izraeli településről, Szderotból. Tíz napig maradtak Budapesten, szállást a Wesley János Lelkészképző Főiskola kollégiumában kaptak. Ittlétük alatt megismerkedtek Budapest nevezetességeivel, ellátogattak Keszthelyre, Hévízre és Bécsbe. Felkeresték a Dohány utcai zsinagógát, vendégül látta őket a MAZSIHISZ, és találkozott Aliza Bin-Nunnal, Izrael Állam nagykövete asszonyával. A fiatalok augusztus 22-én repültek vissza hazájukba.

*

Wesley-nap, tanévnyitó
szeptember 6-án, szombaton 10 órakor

*

Nyári táborainkban, csendesnapjainkon összesen mintegy 250-en vettek részt. Ebben az évben mottónk egy ézsaiási Ige volt: „És most így szól az Úr...” (És. 49,5). A szolgáltatók kihangsúlyozták, és résztvevők többsége vallotta, hogy Isten ma is megszólít bennünket, történjen ez nehéz vagy kedvező eseményeken, más emberek bizonyágtételén, az imádságon és a Szentírásán vagy éppen a csenden keresztül.

Nyíregyházán a Wesley Károly Kórus szolgálatán keresztül is szólt az Úr. Az énekkar egyéb művek előadása mellett külön készült Iványi Tibornak, egyházunk elnökének köszöntésére 80. születésnapja alkalmából. Sík Sándornak Kodály Zoltán által megzenésített művét, a „Te Deum”-ot adták elő. Az ünnepeltet szóban Jónás Miklós helyi lelkész üdvözölte meleg, szeretetteljes szavakkal.

TARTALOM

Irány az isi	1
Ne feledd /vers/	1
Mitől lesz szép az élet?	2
Gundula	5
Manna /vers, Füle Lajos/	6
Még egy perc	6
Te Deum /Sík Sándor vers/	10
Bakti Tibor	11
Hírek, imatárgyak	12

Megjelenik havonként

Kiadja a

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség

H-1086 Budapest, Dankó utca 11.

Telefon/telefax: (1) 210-5400/220

ISSN 1216 7223

www.metegyhaz.hu met_bp@uze.net

Technikai számunk: 0444

Bankszámlaszám:

OTP Bank Rt. 11708001-20520380

Készíti a szerkesztő bizottság

Szerkesztésért és kiadásért felel: Iványi Tibor

Éves előfizetési díj 960 Ft. Egyes példányszám ára 80 Ft.

Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkészi hivatalaiban.